

TRYBUNA ROBOTNICZA

Nr. 80 — (751)

Katowice - Kraków - Wrocław - Częstochowa - Rzeszów - Kielce, piątek, 21 marca 1947 r.

Rok V.

o obrad konferencji moskiewskiej

Min. Bevin o reparacjach i o strukturze gospodarczej Niemiec

MOSKWA, 20.3. Wczorajsze posiedzenie sesji Rady Ministrów odbyło się pod przewodnictwem szefa delegacji radzieckiej Mołotowa. Na posiedzeniu tym w dalszym ciągu omawiano rozdział sprawozdania Rady Kontrolnej o zagadnieniach gospodarczych i reparacji.

Zabierając głos w tej sprawie minister spraw zagranicznych W. Bevin oświadczył, że zgadza się z oświadczeniem Mołotowa z dnia 17 marca, wyrażając w Niemczech i jednocześnie niemieckiego przemysłu.

Minister Bevin prosił o wnie- szenie do protokołu oświadcze- nia delegacji brytyjskiej o wy- rażenie zgody na ustanowienie centralnej administracji w Niemczech i jednocześnie niemieckiego przemysłu. Min. Bevin zaznaczał, iż zga- dza się on w zupełności z poglą- dem szefa delegacji amerykań- skiej w sprawie reparacji. Dele- gat amerykański zaznaczył, że su- ma reparacji dla Związku Ra- dzieckiego jest wygórowana i że jest ona ponad siły gospodarki niemieckiej.

głębła Ruhrzy min. Bevin oświad- czył, iż delegacja brytyjska posia- da w tej sprawie instrukcje rzą- du brytyjskiego, które zostały wydane na podstawie konferen- cji berlińskiej. Rząd angielski

Nadszedł czas utworzenia centralnej administracji niemieckiej twierdzi min. Mołotow

MOSKWA, 20. 3. Po prze- mówieniu min. Bevin, zabrali głos przedstawiciele ZSRR min. Mołotow.

Min. Mołotow powiedział, że po wysłuchaniu odmownych po- glądów przedstawicieli trzech wielkich mocarstw, doszedł do wniosku, że cztery mocarstwa sojusznicze mogą dojść do po-

rozumienia odnośnie gospodar- czej przyszłości Niemiec.

Rząd radziecki nie może je- dnakowoż zgodzić się na zasadę jednolitej gospodarczej Niemiec bez równoczesnego potraktowa- nia sprawy odszkodowań wojen- nych od Niemiec. Rząd radziecki nie może również przyjąć bryty- skiego i amerykańskiego punktu widzenia, według którego decy- zja poczdamska przekreśla uch- wały zawarte w Jałcie.

Min. Mołotow powiedział na- stępnie, że nadszedł już czas do omówienia sprawy utworze- nia centralnej administracji niemieckiej dla kierowania niemiecką gospodarką i prze- myśłem. Należy również usta- lić wytyczne dla rozwoju nie- mieckiego handlu zagranicznego. Ustalenia reform finanso- wych i transportu.

W dalszym ciągu swego prze-

stoi na stanowisku, że przemysł niemiecki w całości ma być pod- dany kontroli czterech wielkich mocarstw. Przyznając w zasadzie słuszność koncepcji całości gospo- darczej Niemiec delegacja bry- tyjska nie zgadza się jednak ze stanowiskiem delegacji radzieckiej w sprawie Zagłębia Ruhrzy. Min. Bevin zaznaczył, że rząd bryty- ski zgadza się na ustanowienie kontroli nad całym przemysłem niemieckim, lecz nie życzy sobie stworzenia specjalnych warun-

ków dla pewnej części znajdują- ciej się w brytyjskiej strefie oku- pacyjnej.

Min. Bevin proponuje nastę- pnie ustanowienie ogólnego pozo- mu wytwórczości stali i innych metali w Niemczech, wyznacza- jącej ogólną wysokość 11 mil. ton rocznie. Rząd brytyjski nie zga- dza się na anulowanie unifikacji gospodarczej amerykańskiej i an- gielskiej strefy okupacyjnej. Mi- nister Bevin zaznaczył przy tym, że rząd brytyjski ponosił straty finansowe przed utworzeniem un- tifikacji gospodarczej obu stref. Następnie min. Bevin opowiada się przeciwko działalności Mię- dzysojusznicy Komisji Repara- cyjnej, proponując załatwienie spraw reparacji przez Radę Kon- troli, której udzielałaby instruk- cji Rada Ministrów Czterech Wielkich Mocarstw.

Nawiązując do oświadczenia de- legacji Stanów Zjednoczonych min. Bevin wyraża swoje zdanie nie i że z powodu propozycji delegacji amerykańskiej w spra- wie zdemontowania 2 tys. zakła- dów przemysłowych w Niem- czech. Przechodząc do oświadcze- nia delegacji francuskiej, zło- żonego w dniu 18 marca w sprawie eksportu węgla do Francji, za- zna- czył min. Bevin, że delegacja bry- tyjska nie może nieść poprzec stanowiska delegacji francuskiej, proponując uregulowanie sprawy eksportu z poszczególnych stref w zależności od ustanowienia o- gólnego poziomu przemysłowego w Niemczech.

Korespondent dyplomatyczny BBC w Moskwie Barman podkre- śla, że rozmowy moskiewskie we- szły w stadium konstruktywne.

MOSKWA, 20. 3. W dniu 18 marca minister spraw zagranic- nych Związku Radzieckiego, Mołotow, wydał obiad na cześć mi- nistrów W. Brytanii, Bevin, se- kretnarza stanu Marshalla i mi- nistra spraw zagranicznych Repu- bliki Francuskiej, Bidault.

Związek Radziecki domaga się odszkodowań z bieżącej produkcji Ujawnienie drugiego tajnego układu z Jałty

MOSKWA, 20.3. Po wczoraj- szym posiedzeniu Wielkiej Czwór- ki, min. Mołotow udzielił wa- runki drugiego tajnego układu z postanowieniami układu doma- ga się spłacania odszkodowań z produkcji bieżącej. Anglia zaś sprzeciwia się temu.

Min. Mołotow podając do wi- adomości tekst układu stwierdził, że „Zmuszony jestem podać do wiadomości publicznej decyzje, powzięte na konferencji krym- skiej, dotychczas nie opubliko- wane”.

Zdaniem Mołotowa, — układ krymski i poczdamski trakto- wane powinny być jako całość zważywszy, że ustęp układu poc-

przed Niemców odszkodowań na- polityka na sprzecznosci w łonie Wielkiej Czwórki. ZSRR zgodził się z postanowieniami układu doma- ga się spłacania odszkodowań z produkcji bieżącej.

Min. Mołotow podając do wi- adomości tekst układu stwierdził, że „Zmuszony jestem podać do wiadomości publicznej decyzje, powzięte na konferencji krym- skiej, dotychczas nie opubliko- wane”.

Zdaniem Mołotowa, — układ krymski i poczdamski trakto- wane powinny być jako całość zważywszy, że ustęp układu poc-

damskiego, dotyczący odszkodo- wań rozpoczynał się od słów: „Zgodnie z decyzjami, powziętymi na konferencji krymskiej”.

Mimo, iż układ poczdamski wspomina jedynie o odszkodowa- niach, uzyskanych drogą wywozu podstawowego sprzętu niemiec- kiego, nie zawiera on żadnej klauzuli, wykluczającej spłaty z produkcji bieżącej.

Ujawnienie powyższego tajne- go układu dotychczas nie opu- blikowanego wywołało konsternację wśród obserwatorów bry- tyjskich. Zapytany bowiem 4-g- marca 1946 r. w Izbie Gmin — ówczesny minister stanu, Noel Barker, czy wszystkie tajne uk-łady z konferencji jałtańskiej zostały opublikowane, odpowie- dział: „Stwierdziłem przed chwi-łą, że nie było żadnego innego tajnego układu z wyjątkiem o- publikowanego dn. 11 lutego”.

(Układ ten dotyczył przystapi- nia ZSRR do wojny przeciwko Japonii).

Dyskusja o naturalizacji Niemców w Austrii

Na posiedzeniu zastępców dla spraw Austrii omawiano dziś w dalszym ciągu polityczne artyku- ly traktatu pokojowego z Aus- trią. Przewodniczył delegat bry- tyjski Hood. Zastępcy debatowali nad artykułem dotyczącym natu- ralizacji i zamieszkania Niemców w Austrii. Przedstawiciel ame- rykański Clark wystąpił przeciw- ko wnioskowi radzieckiemu, któ- ry domagał się pozabawienia Niem- ców prawą zamieszkiwania w Au- strii.

Wniosek radziecki został spowo-

Debata w parlamencie francuskim w sprawie Indochin

PARYŻ, 20.3. W trakcie deba- ty we francuskim Zgromadzeniu Narodowym w sprawie Indochin, deputowany Pierre Cot domagał się nawiązania rokowań z prze-zydentem republiki Viet-Nam — Ho-Chi-Minh. Minister terytoriów zamorskich Moutet wyraził wą- tliwość o możliwości takich ro- kowań. Incydenty prowokowane w czasie poprzednich posiedze- nia przez prawicę, nie powtórzyły się. W toku dyskusji nad interpe- lacją w sprawie Indochin, czo- lonek Maurice Schuman stwierdził, że obecny system kolonialny mu- si ulec zmianie, ale że nie może umniejszyć w niczym dobroku Francji.

Deputowany komunistyczny — Lozeray zaznacza, że jedynym rozwiązaniem jest zastosowanie środków pokojowych. W intere- sie Francji leży prowadzenie ro- kowań, a nie stosowanie polityki siły, która rodzi nieufność i nie- nawiść. „Powinniśmy — zakon- cludował mowa — dać ludom zamorskim powody aby kochały Francję, a nie nienawidziły jej”.

Następny mowa deputowany Guillon zapewniał, że Ho-Chi-Minh jest usposobiony pozytywnie do Francji i że Francja winna z nim prowadzić rokowania. W chwili gdy mowa przeszedł do krytyki wystąpienia b. premiera Reynauld, na skrajnej prawicy podniosła się wrzawa, wśród której mowa dookończył swego przemówienia, oklaskiwano go na lewicy.

W przeprowadzonym głosowa- niu nad rezolucją udzielającą rządowi votum zaufania za poli-tykę prowadzoną w Indochinach za rezolucją padło 421 głosów, przeciwko 0. Komuniści wstrzy- mali się od głosu.

Dzisiaj rano Rada Ministrów rozpatrzyła sytuację wytworzoną przez wstrzymanie się komuni- stów od udzielenia rządowi vo- tum zaufania. Po posiedzeniu ga- binetu nie wydano żadnego ko- munikatu, jednakowoż minister stanu Dalbos oświadczył dzien- nikarzom, że nie będzie kryzysu rządowego.

Trudności W. Brytanii

LONDYN, 20. 3. (PAP). W prze- mówieniu inauguracyjnym wystą- pienia przywódców trzech głów- nych partii politycznych premier Attlee podkreślił trudności, z ja- kimi walczy Wielka Brytania, w szczególności brak siły roboczej tłumaczący się utrzymywaniem wojska poza granicami kraju. — „Anglia musi pracować i produ- kować więcej, by istnieć” — o- świadczył Attlee. — Tylko wmo- żnym eksportem — zdaniem pre- miera brytyjskiego — Anglia bę- dzie zdolna opłacić import nie- zbędnych surowców i środków żywnościowych.

Przyjęcie u min. Mołotowa dla przedstawicieli zagranicznych

MOSKWA, 20.3. PAP. Dnia 18 marca r. w godzinach wieczorn-ych radziecki minister spraw zagranicznych Mołotow wydał, w wielkiej, wspaniale urządzo- nej sali Domu Lotników, przy- jęcie na cześć ministrów spraw zagranicznych Bevin, sekretar-za stanu Marshalla i ministra Bidault. Na przyjęciu obecni byli ambasadorowie i szefowie misji akredytowanych w Moskwie, do- radcy, eksperci i członkowie de- legacji amerykańskiej, bryty- skiej i francuskiej.

Ze strony polskiej obecni byli bawący obecnie w Moskwie, kierownik Ministerstwa Żegluga Handlu Zagranicznego dr. Gros- sfeld, chargé d'affaires R.P. Wol- pe, dyrektor wydziału prasowego MSZ, gen. Grosz oraz dziennika- rze polscy. Ze strony radzieckiej

Od Redakcji

Z powodu braku papieru dzisiejszy numer wychodzi w zmniejszonej objętości — 4 stron.

Pierwszy kongres frontu ludowego w Serbii

Belgrad, 20. 3. (PAP). W gma- hu uniwersytetu w Belgradzie warty został pierwszy kongres- ontu ludowego w Serbii. Wy- głaszając przemówienie na kon- gresie, wiceminister Jugosławii, Kardell podkreślił wielkie wyni- ki osiągnięte przez naród jugosła- wiański przy odbudowie kraju. Głównym zadaniem frontu ludo- wego, powiedział minister Kar- dell jest w chwili obecnej zmobi- lizowanie mas ludowych do reali- zacji planu 5-letniego i spopula- ryzowanie celów do których ten

plan zmierza. Front ludowy mu- si pomóc rządowi w organizacji i mobilizacji wszystkich zasobów materialowych i ludzkich w walce o wykonanie planu.

Publicysta francuski o kontroli Ruhrzy

PARYŻ, 20.3. Znaną publicy- sta Pierre Courtade omawia sta- nowisko wielkich mocarstw na konferencji w Moskwie w spra- wie kontroli Zagłębia Ruhrzy. Podkreśliłszy zbieżność punk- tów widzenia francuskiego i ra- dzieckiego Courtade pisze:

„Mołotow i Bevin pragną po- większyć produkcję niemiecką. Mołotow chce to osiągnąć w in- teresie wszystkich aliantów, co- łącz się, że sprawa reparacji podlega gdy Bevin ma na widoku przede wszystkim interes Niemiec, sprzymierzonych z ka- pitalem anglo-amerykańskim”. Jeśli chodzi o punkt widzenia Stanów Zjednoczonych Courtade podkreśla: „Marshall szuka o- parcia w ciężkim przemyśle i monopolistycznych trzaskach, któ- re pragnęłyby zagarnąć całe Niemcy pod swoją dyktando”.

Światowy Tydzień Młodzieży

W dniach od 21 — 27 marca br. świat cały a z nim i Polska obchodzi Tydzień Młodzieży — wielkie święto radości i nadziei.

Po zniszczeniach wojennych, po strasznych walkach po potokach krwi, wyzwolony z grozy brunatnej swastyki świat z ufnością i nadzieją patrzy na młodzież, widząc w niej rękojmię przyszłego pokoju i obronę przed nową po- żogą wojenną.

Poprzez zniszczenia i ruiny wylizera młode, uśmiech- nięte oblicze młodzieży, powstają młode siły — młodzież staje do walki o pokój, o wizję, przyszłego szczęśliwego życia.

Młodzież zna siłę jedności działania, rozumie, czym jest demokracja. Rozumie, że być demokratą, znaczy — budować pokój, kłaść silne fundamenty pod nowy gmach pokoju światowego.

Obecnie mijają rok od założenia ŚWIATOWEJ FEDE- RACJI MŁODZIEŻY DEMOKRATYCZNEJ.

Miliony młodych robotników i chłopów, miliony uc- niów i studentów wszystkich krajów widzą w Federacji obrońcę swych interesów, wyrazicielkę swych dążeń i te- sknot, widzą w niej swoją organizację światową, która prowadzi młodzież do walki o lepszą przyszłość. Na po- lach walki z faszyzmem demokratyczna młodzież całego świata zjednoczyła się wspólną ideą wolności i sprawie- dliwości.

Walka o pokój, wymagająca nie mniejszego niż walka na froncie wojennym wysiłku, dokonała dalszego zespole- nia 46-milionowych rzesz młodzieży demokratycznej ca- łego świata, powiązała miliony bojowników lepszego ju- tra w jednolite formy organizacyjne.

Demokratyczna młodzież polska, której sztandary prze- siąknięte są od dziesiątek lat krwią przelaną za Wolność i Niepodległość, widzi w braterskich stosunkach z demo- kratyczną młodzieżą całego świata konieczny warunek dla utrwalenia pełnego zwycięstwa swych ideałów.

Trwały pokój po wypełnieniu resztek faszyzmu daje ponadto gwarancję realizacji ustroju sprawiedliwości spo- łecznej.

Młodzież województwa śląsko-dąbrowskiego spod zna- ku O. M. T. U. R., Z. W. M. „Wici” i Z. H. P. wraz z całą demokratyczną młodzieżą Polski i całego świata jednoczy wysiłki, aby z życia wszystkich społeczeństw świata usunąć zło, wypełnić wszystkie wrogię siły. Gniaz- da hitlerowsko-faszystowskich spów muszą być doszczęt- nie zniszczone. Nad światem nie może powieść brunatna chorągiew, nie może snuć się ohydny cień swastyki.

Tam, gdzie są prześladowania, tam gdzie nie ma je- szcze prawdziwej wolności, gdzie panoszy się widmo szu- bienicy i mrok więzień, spieszy młodzież z pomocą. Po- kój nie może być trwały, jeśli tu i ówdzie leje się krew i płynie łzy. Dlatego młodzież polska jest całym sercem z walącą o wolność, bohaterską młodzieżą hiszpańską i grecką.

W ramach Tygodnia Młodzieży powinniśmy uświad-omić sobie jeden wielki fakt: olbrzymią rolę młodzieży w walce o pokój i przyszłość świata.

Współpraca młodzieży demokratycznej całego świata daje gwarancję zwycięstwa w tej walce w myśl hasła: „Młodzi całego świata łączcie się w walce o trwały po- kój”.

Zwycięstwo demokratycznej młodzieży będzie zwycię-stwem sił wolności i pokoju na świecie.

Z posiedzenia zastępców

Sprawa Międzysojusznicy Agencji Reparacyjnej

MOSKWA, 20. 3. Na dzisiejszym posiedzeniu zastępców ministrów spraw zagranicznych dla spraw Niemiec przewo- dził delegat brytyjski Strang. Zastępcy ministrów z po- lecenia Rady Ministrów rozpatrywali zagadnienie udzielenia przedstawicielom Międzysojusznicy Agencji Reparacyj-nej możliwości przedstawienia swoich poglądów w sprawie reparacji.

Delegat radziecki Wyszyński cytując wyjątek ze stenogramu wczorajszego posiedzenia Rady Ministrów sprecyzował sens po- lecenia, które dano zastępcom mi- nistrów, a który mówi o tym, że zastępcy powinni wysłuchać przedstawicieli Międzysojusznicy Agencji Reparacyjnej a na- stępnie wyłuszczyć swe poglądy ministrom spraw zagranicznych. Wobec tego delegat radziecki Wy-

szyński zaproponował wysłucha- przedstawicieli Międzysojusznicy Agencji na posiedzeniu za- stępców.

Po dłuższej dyskusji na ten temat nie udało się osiągnąć por- rozumienia i sprawa ta została przedstawiona Radzie Ministrów.

Pod koniec posiedzenia zaste- pcy ministrów wrócili do omawia- nia Procedury przygotowania nie- mieckiego traktatu pokojowego.

Znów większe transporty repatriantów z Zachodu

Do centralnego punktu repatriacji z Zachodu, jakim są Dzieńce, nadchodzą znów większe transporty Polaków, powracających do kraju. Ostatnio przybył 27-wagonowy transport z Łańcutu, w którym znajdowało się 430 osób. Z Augsburga przyjechało 660 osób, a z Monachium 575. Prócz tego trwa nadal repatriacja indywidualna. W ciągu 8 dni przyjechało na własną rękę po ciągami osobowymi 48 osób, w tym 16 osób z Francji i 13 z Pragi czeskiej. Jeśli chodzi o przybyły niedawno transport Polaków z Rumunii, to lwią część repatriantów odjechała na Dojny Śląsk, a mianowicie 568 osób do Bielawy i 26 osób do stacji Okmiany pod Bolesławem. Ci repatrianci z Bukowiny są w 90 proc. rolnikami.

Sprawa akcji sienniej

Szybko zakończyć remont traktorów

W czasie ostatniej konferencji w sprawie wiosennej akcji siennej na terenie województwa śląskiego - dąbrowskiego, podano zostały niepokojące cyfry traktorów, które znajdują się w remoncie. Z 252 traktorów przydzielonych państwowym nieruchomościom ziemskim 50 proc. znajdowało się w naprawie. Państwowe Przedsiębiorstwo Traktorów i Maszyn Rolniczych dysponowało 400 traktorami, z czego czynnych było tylko 200. Konferencja odbyła się w dniu 21 lutego r. Przedstawiciel PNZ zakomunikował, że przyznano 5 mil. zł kredytów na remont traktorów, toteż należy przypuszczać, że sprawa uległa pewnej poprawie. Natomiast z wywodów PPT i MR wynikać może, że naprawa traktorów zahamowana została wskutek braku kredytów, o które, licząc się z gruntowną reorganizacją tego przedsiębiorstwa, nie było w porę nie wystąpić. Na konferencji postanowiono „niezwłocznie” wystąpić o przyznanie 10 mil. zł. kredytu. Jak nam wiadomo, do tej pory kredytów nie otrzymano, bo sprawę tę poruszono dopiero w dniu 17 bm, w czasie wizytacji dokonanej przez wiceministra Ziemi Odzyskanych - ob. Czapkowskiego, który przyrzekł szeroko zakrojoną pomoc dla wiosennej akcji

siennej, poświęcając wiele uwagi wszystkim bolączkom terenowym. Najważniejsze jednak jest „tempo” załatwiania sprawy. Od 21 lutego upłynął już miesiąc. Kredytów jeszcze nie ma, a przecież remont nie będzie mógł być dokonany przez kilka dni. Coś tu nie jest w porządku. Dobrze, a raczej źle, że mamy opóźnioną wiosnę. Normalnie przecież już w dniu popularnego u rolników „Józwa”, tj. w dniu 19 marca czernia się pierwsze siewy wiosennej orki. Według otrzymanych informacji PNZ, które przejeżdża 400 traktorów z PPT i MR mają za cel przeprowadzenie orki na 40.000 ha ziemi chłopskiej. Jest to już wiele. Pozostaje jednak do zrobienia znacznie więcej. Cieszyliśmy się bowiem, że dzięki reformie rolnej ziemia przestaje być pańską, a stać się powinna ziemią chłopską. Tymczasem słyszymy nową i tak przykrą terminologię: „ziemia bezpańska”.

Różne są trudności w naszej gospodarce państwowej i nie my jesteśmy temu winni. Zrujnowany kraj wymaga wielkiego nakładu pracy i kapitałów. Są jednak zagadnienia, gdzie wkład dobrej woli może pomóc bardzo wiele. Naszą ambicją musi być, że tych 12 tys. ha „bezpańskich” odlogów będzie jeszcze w tym roku ziemia żarna. O to postarać się muszą Państwowe Nieruchomości Ziemskie oraz ci wszyscy, którzy odczuwają moralne i prestiżowe znaczenie zlikwidowania upokarzającego terminu: „ziemia bezpańska”. To jest i może być zrealizowane.

Gdyby wcześniej o tym pomyślało kierownictwo PPT i MR na pewno znalazłyby się kredyty rządowe na naprawę traktorów, a hale tego przedsiębiorstwa byłyby garażami dla czynnych maszyn, a nie magazynami bezużytecznych gratów. Wierzymy, że z powodzeniem do życia „Technicznej Obsługi Rolnictwa” oraz powierzeniem traktorów użytkownikom, tj. Związkom Samopomocy Chłopskiej i Zarządowi Nieruchomości Ziemskich, zlikwidowane będą takie zjawiska, które przynoszą szkody rolnictwu i państwu. ST.

Placówki gospodarcze dla repatriantów z Francji i Niemiec

W związku z planową i zakrojoną na szeroką skalę reemigracją Polaków z Francji i Niemiec, która rozpocznie się w okresie wiosennym, Zarząd Główny Polskiego Związku Zachodniego zwrócił się do Ministerstwa Przemysłu o wskazanie rejonów przemysłowych i handlowych, mających zapotrzebowanie na reemigrantów i kupców. Przy tym podkreśla się, że część reemigrantów przywozi z sobą kompletnie wyposażone warsztaty. Ministerstwo Przemysłu wydało zarządzenie, aby samorząd gospodarczy nadesłał wykazy wolnych zakładów i aby przygotował się do współpracy z Polskim Związkiem Zachodnim przy akcji osiedlania tych reemigrantów.

Groźba powodzi nie minęła

Różnie przedstawia się sytuacja na froncie walki z powodzią. Sztaby przeciwpowodziowe w Warszawie i Szczecinie nie skarczą się na razie na słowa pracy i tylko wzdychają cicho by nocne przymrozki potrzywały jeszcze jaśniej, czas hamując tempo odwilży. Łódź na Wiśle utrzymuje się w Warszawie w dalszym ciągu i tylko brzegiem płyną wolne już fale, a przed drewnianym mostem Karowej widać oczyszczoną przez saperów, szarą powierzchnię rzeki.

W 1941 r. gdy była podobna sytuacja kilkanaście lodolamaczy nieprzerwanie pełniło służbę, krusząc lód na przestroni od Kostrzyna aż do Szczecina. Jeśli woda, przerwałaby wały koło Kostrzyna, fala powodziowa mogłaby przedostać się kanałami do Szprawy i załazł przedmieście Berlina. Na Dolnym Śląsku weszła silnie rzeka Oława zalewając szosę pomiędzy Wrocławiem a Olawą. Niektóre wały zostały odcięte, ludność ich ewakuowano. Mosty drogowe w Olawie, Schawle i Pilawie zostały zerwane przez płynące, splecione zwalę łód. Na granicy woj. wrocławskiego i poznańskiego, gdzie rokrocznie tworzą się większe zatopy wzmożono szczególnie pogotowie przeciwpowodziowe.

W Lublinie weszła rzeka Czarniełowa zalewając tunel przy ul. Bychowskiej, cała dolina rzeki jest pod wodą. Ludność jednego z domów ewakuowano. W woj. gdańskim trwają przygotowania do spodziewanego przy pływ fali powodziowej. Lodolamcy pracują bez przerwy oczyszczając rzekę z lodu, 3,5 kilometrowy zator przy ujściu Wisły został usunięty, łamce wdzierają się coraz dalej krusząc niekiedy jeszcze lód.

Pomoc dla wdów i sierot po górnikach

Dzięki staraniom przedstawicieli Gł. Zarz. Zw. Zaw. Górników uzyskano z Ministerstwa Aparowizacji i Handlu w Warszawie przydział pewnej ilości płaszczy damskich, płaszczyków dziełecy oraz bućków dziełecy, przeznaczonych dla wdów i sierot po górnikach, którzy poniesli śmierć na skutek nieszczęśliwego wypadku na kopalniach, względnie którzy zginęli w czasie okupacji na skutek terroru hitlerowskiego oraz zamordowani zostali przez czynniki reakcyjne.

Wykazy te stanowią podstawę do sporządzenia odpowiedniego rozdziału. Główny Wydział Spółdzielczy CZZG rozprowadzi 3.000 par butów, 3.000 sztuk płaszczyków dziełecy, oraz 1.000 sztuk płaszczy damskich, które Gł. Zarząd sprowadzi na podstawie asygnowanej z magazynów „Społem” w Poznaniu, w Katowicach i Gliwicach. Akcja została przeprowadzona ściśle w ramach Związku Zaw. Górników. Oddziały Związku Zaw. wodowego przy odbiorze wspomnianych towarów otrzymały szczegółową instrukcję, regulującą sposób rozprowadzenia towarów bezpośrednio do rąk zainteresowanych z poleceniem dopilnowania, by podział został uskuteczony sumiennie i celowo.

Rozdzielnikiem nie zostały, niestety, objęte wszystkie wypadki, gdyż ze względu na ograniczoną ilość towarów uwzględniono jedynie najbardziej potrzebujących. Z tych przeto względów akcja pomocy dla wdów i sierot, przeprowadzona była bardzo sumiennie i skrupulatnie. Zaznaczamy jednak, że akcja ta nie jest ostatnią tego rodzaju i Główny Zarząd CZZG nie ustaje w staraniach o uzyskanie dalszych przydziałów w celu rozszerzenia pomocy na te wypadki, które nie mogły być objęte obecnym rozdziałem.

Parcelacja majątków państwowych

Mała płynąca przez Kraków rzeka Białyca, zamieniła się również w groźny żywioł. Ogromny zator lodowy i przybór wody zator załamał Białego Prądnika, a wylaw uszkodził tor kolejowy Kraków-Rudawa. Krakowscy saperzy i całe pogotowie przeciwpowodziowe prowadzą gwałtowną walkę z groźną klęską powodzi. Ewakuowano ludność z zagrożonych osiedli.

W miesiącu lutym w Okręgu Wschodnio-Mazurskim Państwowych Nieruchomości Ziemskich, obejmujących 6 wschodnich powiatów województwa olsztyńskiego, przekazano na parcelację 4 majątki państwowe, obejmujące ogółem obszar ok. 750 ha, a mianowicie: w powiecie kętrzyńskim majątek Pezłowski Dwór (202 ha), Bertyny (132 ha) i Niewodnik (171 ha) oraz w pow. węgrowskim majątek Wiekowo (226 ha). W majątkach tych przekazano osadnikom ok. 120 ha zasiewów ozimych oraz inwentarz martwy, a m. in.: 2 młocarnie, 4 żniwiarki, 7 kosiarzy, 3 siewniki, 6 plugów dwuskrzyniowych, 8 grabiarki, 7 szt. bron leldich, 4 komplety bron żelaznych itp.

W całym woj. olsztyńskim na majątkach, przekazanych przez P.N.Z. na parcelację, osadnicy otrzymali 887 sztuk inwentarza żywego, w tym 219 koni, 263 krowy, 327 świń i 78 owiec. W Okręgu Olsztyńskim przekazano na parcelację ogółem 36 majątków o powierzchni gruntów ornych ponad 7.000 ha, w czym 1.050 zasiewów ozimych. W Okręgu Gdańskim przekazano na parcelację w mies. lu-

Szczecin odbudowuje historyczne zabytki

Najpiękniejszymi zabytkami Szczecina są zamek Piastów, kościół św. Jakuba i mury obronne, które uleciały poważnie wskutek działań wojennych. Pierwszą pracą komisji konserwatorskiej i szczecińskiej dyrekcji odbudowy był remont najstarszego kościoła, zbudowanego za czasów Bolesława Krzywoustego w 1124 roku. Ten piękny gotycki budynek nie zszpeciły żadne późniejsze przybudówki. Odremontowano również, pokryto dachem i zabezpieczono kościół św. Jana z 13 wieku.

Najbardziej zabytkowych gmachów uleciały ratusz. Obecnie po usunięciu gruzów, zostanie on pokryty nowym dachem. Odbudowa pięknego zamku Piastów posuwa się w szybkim tempie. Ponadto prowadzone są roboty przy odbudowie kościoła św. Jakuba i pięknego gotyckiego domu t. zw. domu Dojców.

W trakcie tej akcji polecono zwracać szczególną uwagę na nieszczęśliwe wypadki, które miały miejsce w ostatnim czasie na kopalniach względnie na wypadkach śmierci na skutek terroru elementów reakcyjnych. Los rodzin górniczych leży szczerze na sercu Zarządu Głównego CZZG, który nie ustanie w wysiłkach nad zagłuszeniem losu nieszczęśliwych rodzin górniczych.

przełożył: Leopold Lewin

Nie zupełnie. Jutro trzeba za wszelką cenę wydać im bitwę. Ponieważ my jesteśmy stroną słabszą i musimy oszczędzać siły, na przyszłość musimy tak się urządzić, żeby przeważnie zajmować pozycje obronne. W ogóle jeżeli zmusimy Niemców do natarcia, to wygramy nie tylko jutrzejszą bitwę, ale — całą operację.

— Ale jak ich zmusić?

— W tym właśnie rzecz. Ale jeśli jutro Niemcy ruszą na nas do ataku, to połowę zrobiona. No i jak, wybrałeś pozycję? — spytał szefa sztabu.

— Myślę, że najlepsza będzie Kodra. Miejscowość leśnista. Zmusimy ich do natarcia przez las.

— Właśnie — musimy... — już do siebie powiedział Rudniew, wlepiając wzrok w mapę, tam, gdzie czarny kwadracik oznaczał wieś, nad którą był napis „Kodra”.

— Zmusimy ich do natarcia przez las. Przez błoto i mokradła. Dobra jest. Wzgórza nasze...

— A więc, Sienie Wasylewiczu — przemarsz niewielki. Do jutra zdążymy się przygotować, zając obronę, wypracować plany ognia...

— Dobra...

— A jak zmusić Niemców, żeby natarli właśnie jutro?

— No, a co ty powiesz, zwiadowco?

Zamyśliłem się. Za oknem warczał motor niemieckiego samolotu. Niekiedy rozlegały się w górze głuche serie, wy-

przedane ostrymi wybuchami kul „dum-dum” na dachach, parkanach, ulicach. Jedna szopa zapaliła się.

— A gdybyśmy tak ruszyli za dnia?

— Ostrzelają. Straty będą. A to jeszcze i bombowce nadlecą... — mówił w zamyśleniu Bazyma, oznaczając na mapie okolice Kodry.

— Trzeba wszystko dokładnie rozważyć! Rudniew potrząsnął głową i przesunął czapkę na boki. Był to znak, że powziął decyzję.

— O której słońce zachodzi?

— O ósmej.

— Ale dokładnie, co do minuty.

— A diabli wiedzą...

— Och, wy, wojaży! Cywilbanda — westchnął Rudniew. — Trzeba odpowiadać ściśle: godzina dwudziesta minut sześć i pół. Sześć sztabu, pisz rozkaz! Straż przednia ma ruszyć bez taboru o godzinie dwudziestej minut piętnastej. Zauważ, ale już nie zdążyć zaszkoździć.

— Dla większego wrażenia — pędzić przed sobą bydło.

— Siuszn! Niech Pawłowski wypędzi płaty batalion punktualnie dwudziesta. Jednak czterysta głów. Jeżeli się nie zorientują, pomyślą, że to prawdziwy batalion albo jakiś wielki tabor. No, do dzieła!

Rudniew wyszedł ze sztabu.

Bydło, zdobyte jeszcze w rówieńskim obwodzie, przeszło półtora tysiąca głów, żartem nazywaliśmy „płatem batalionem”, który wędrował zazwyczaj na końcu kolumny, popędzany przez karniaków. Pędzenie stada było jedną z form karnania. Zależnie od winy skazywało się na pędzenie bydła od pięciu dni do miesiąca. Niekiedy nawet dowódców. Była to najcięższa kara moralna, i „piątego batalionu” bali się wszyscy jak ognia. Poganiacza bydła uważano długi czas za człowieka szanbionego i trzeba było dokonać nie byle jakiego dzieła, żeby pozbyć się pogardliwego przewieszka „poganiacz” lub „dowódca piątego batalionu”, albo jakiegoś innego „pochlebnego” przydomka. A dziś — według projektów naszego dowództwa — piąty batalion miał odegrać ważną rolę w wojnie, można po-

wiedzieć, operacyjno-taktyczną rolę. Naraziliśmy, oczywiście, biedne krowy i byki na niebezpieczeństwo ostrzału, a może i bombardowania, no, ale przecież krowy — to jednak nie ludzie.

Dwie noce po kolei robiliśmy niewielkie marsze. Do Kodry przybyłem ze zwiadem o drugiej w nocy, a o piątej nad ranem cały oddział rozlokował się na kwatrach. Tabory były zamaskowane, bojowe kompanie i bataliony zajęły placówki, pozycje i zasadniczą linię obrony. Liczyliśmy na to, że nieprzyjacieli nie uda się użyć artylerii. Las podchodził pod samą wieś, która leżała w głębokim parowie i układ powierzchni był taki, że Niemcy mogli nas dosięgnąć tylko z moździerzy, ale moździerze by nie doniosły. Co prawda, nieprzyjacieli mógł jeszcze włoskie bombardować, ale tylko na chybił trafił, bez żadnej pewności, w jakiej wsi znajdują się nasze siły główne. Jednak w ogólności, z punktu widzenia zwykłej taktyki woj- skowej, nasza pozycja była wybitnie niekorzystna, co więcej, samymi wlezi w pułapkę. Ale wykluczone było natarcie Niemców z lasu. Poza tym z Kodry szły wszystkie trzy drogi, i to leśne. Na tym głównie polegała nasza przewaga. Na te trzy drogi, na przestrzeni czterech do pięciu kilometrów, wyrzuciliśmy silne placówki, a o kilometr od wsi rozłożyły się główne siły obrony. W ten sposób Rudniew zmuszał Niemców do rozpoczęcia bitwy, kiedy chciał, to jest nazajutrz i gdzie chciał, to jest w lesie, a ponadto jeszcze do podreptania po śniegu cztery kilometry aż do spotkania się z głównymi siłami obrony.

— A gdyby nawet zgnetli nasze placówki! To przecież wtedy rozciągną się przed nami w łańcuch, a potem albo rzucają się w pościg, albo wymęczą się, przedzierając się przez las, gdzie za każdym drzewem będzie im się mazać partyzant.

— Jednym słowem do głównej obrony dobrną nie wszyscy od razu, zmęczą się z łączności...

— A może i bez łączy...

— No, ale tak w ogólności to pozycja ryzykowna

Bohaterski czyn komendanta straży ogniowej w Łukowie

nieważ w magazynie znajdowało się ponad 3000 litrów benzyny, groził pożar nie tylko w samym magazynie, ale i znajdującym się w pobliżu domu mieszkalnym, garażu i areście.

Komendant miejscowej straży pożarnej ob. Znoj Stefan przybył na miejsce wypadku w 2 minuty po zawiadomieniu go o pożarze.

Nie tracąc czasu komendant straży zaopatrzył się w dwa koce i zabezpieczając się pasami wszedł do magazynu. W razie dalszych wybuchów komendant polecił żołnierzom wyciągnąć się na pasach.

Po kilku minutach zmagania się z ogniem, ob. Znoj ugasił pożar.

Szef Urzędu Bezpieczeństwa starosta i przew. Pow. Poczty Narodowej w Łukowie złożyli bohaterowskiemu komendantowi gorące podziękowania.

NOWINY LITERACKIE

ZA KILKA DNI BĘDĄ NA MIEŚCIE

NA Złomach ODZYSKANYCH

Fabryka Papy
w Rakowicach na D. Śl.
wyprodukowała w r. 1947
75.000 rolek papy

(H.R.) W Rakowicach Dużych, na trasie kolejowej Jelenia Góra — Żagań istnieje Państwowa Fabryka Papy, produkująca przy pomocy 30 ludzi 10.000 rolek papy miesięcznie. Plan produkcji na rok bieżący wynosi 75.000 rolek o wartości reglamentowanej 13 mil. złotych. Dzięki uruchomieniu linii kolejowej, odpady kosztu i trudności transportu co stanowi o rentowności przedsiębiorstwa. Przyznana na rok 1947 pożyczka inwestycyjna pozwoli uruchomić również dystryktarnię smoły i halę produkcji papy bitumicznej. Fabryka jest jedną z największych tego rodzaju na Dolnym Śląsku.

Kryształowe historie

Fabryka kryształów w Szczytnej

Sondowanie tradycji kryształowych na przestrzeni lat w Polsce, nie jest wskazane choćby z tego względu, że tradycje te nie są zbyt stare. W produkcji kryształów nie celowaliśmy dotąd nigdy, chociaż do wojny mieliśmy dość znaczącą ilość hut szklanych w kraju.

Zapyta więc ktoś wobec tego, czym właściwie jest wytwórnia kryształów? Huta, fabryka czy pracownia artystyczna? Odpowiedź na to pytanie zawierać może referat techniczno-naukowy, naspikowany fachowymi zwrotami i statystyką a co za tym idzie nudny i usypiający. Lekcje poglądowe są o wiele przystępniejsze i na dużej pozostają w pamięci.

Proponuję tym wszystkim, któ-

rzy pragną ożrymac odpowiedź na powyższe pytanie, zrobienie niedużej wycieczki do miejscowości, gdzie będą mogli skorzystać z lekcji poglądowej w kryształowej ma terii. Ofiaruje się służbę jako ci-cerone. Będzie to pożyteczna wycieczka dająca przedsmak górskiej turystyki a zarazem zaspokojenie ciekawości zainteresowanych w powyższej sprawie uczestników.

Pojedziemy na ziemie dołnośląskie. Po drodze możecie upaść się pięknem gór i szczodrością natury, która obyspała swymi bogactwami tę część Ziemi Odzyskanych. Wysła-damy w Szczytnę, miasteczku o charakterze zdrowym, nie zniszczonym wojną, czystym i schludnym skąpanym w promieniach wiesennego słońca. Tu właśnie znaj-duje się jedna z wielu na terenie ziemi kłodzkiej wytwórnia szkła kryształowego.

Wchodźmy do olbrzymiej hali, gdzie rzuca się w oczy przedzwyczajnie wielki piec służący do wytapia-nia maszy szklanej w temperaturze 1500 stopni C. złożonej z potażu, salety, piasku, minii itd. a więc ze składników z których wytwarza się szkło użytkowe czyli pospolite. Piec posiada liczne otwo-ry przy których stoją robotnicy wydobywając przy pomocy długich drążonych puszczali masę szklaną którą następnie wydymuchują, na-dając jej właściwe kształty. Czyn-ności podobne mieliśmy okazję o-glądać w wielu innych hutach szklanych więc nie będziemy się w tym miejscu dłużej zatrzymywać i idziemy dalej.

Mijając hartownię w której wy-dymuchane płucami robotników pół-fabrykaty hartuje się w długim pie-cu o systemie taśmowym, przechod-zymy do szlifierni. Szlifiernia jest właśnie tym miejscem gdzie wytwórnia kryształów, z huty prze-mienia się na fabrykę. Szlifiernia stanowi końcowy proces produkcji szkła pospolitego a początkowy kry-ształów.

Tu, przy pomocy szlifierek elektrycznych t. zw. karborundowych i piaskowocowych wygładza się wszel-kie nierówności i miejsca chropawa-te na szkło, oddając je następnie jako gotowe fabrykaty do magazy-

nu. Są to szklanki, stoje, butelki itp.

Szkło przeznaczone na produk-cję kryształów podlega starannej obróbce, dokładnemu oszlifowaniu, skąd przechodzi do pracowni artys-tycznej.

WYTWÓRNIĄ SZKŁA KRYSTALOWEGO JEST PRACOWNIA ARTYSTYCZNA

W ciągu dalszej wędrówki zwie-dzamy „drukarnię” i „kuglarnię”. Obie te sale są czyste i jasne, jak przystało na pracownię artystów. „Drukarnia”, to pomieszczenie dla pracowników trudniących się rysowaniem specjalnym tuszem na szkło różnych wzorów, które w „ku-glarni” będą grawerowane. Wzory te są jeszcze niestety niemieckie, gdyż własnych na razie nie mamy z powodu braku fachowców w tym dziale. Braki te jednak w niedu-gim czasie zostaną usunięte, gdyż powstały już szkoły zdobienia szkła które kształcą kadry polskich fa-chowców.

Następna sala t. zw. „kuglarnia” mieści prawdziwych artystów czyli grawerów. Sztukę grawerowania może posiadać człowiek naprawdę utalentowany, kochający swój za-

wód i posiadający dłuższą prakty-kę. Działem „drukarni” i „kuglar-zy” są właśnie gotowe kryształy, których piękne głęboko rżnięte wzory, mieniące się różnymi kolo-rami, zachwycają nasz wzrok.

Teraz skorzystamy z uprzejmości dyrektora fabryki, ob. Klossowskie-go i dowiemy się coś niecoś o samej fabryce w Szczytnie. Fabryka ta powstała w roku 1933. Wzoro-wnia jej, a raczej lokalne muzeum zawiera zbiory kryształów, produ-kowane przez Niemców do wojny. Znajdziecie tu piękny serwis wyko-nany dla hr. Ciano, Serwisu zama-wianego przez niektórych wodzów arabskich, kryształowy serwis, prze-szczony dla kochanki b. króla ru-muńskiego Karola i wiele innych. Objęta przez władze polskie i uru-chomiona w jesieni r. 1945 fabryka której produkcja w pierwszych mie-siącach wynosiła około 20 tys. szkła kryształowego, zatrudnia o-becnie 450 pracowników w czym znikomy procent Niemców szcze-gólnie grawerów.

Produkcja fabryki pokrywa zapo-trzebowania rynków zagranicznych przynosząc Państwu milionowe do-chody.

Z. W.

Likwidacja

mienia ponemieckiego

Dotychczasowy przebieg akcji likwidacji i sprzedaży ponemiec-kiego mienia ruchomego wyka-zuje, że urzędy likwidacyjne przy wykonywaniu włożonych na nie obowiązków — napotykać na opory czynników miejscowych. Nierzadko źródłem utrudniają-cym, względnie paraliżującym tę akcję są władze administracji o-gólnej.

W związku z tym Ministerstwo Wł. Odzyskanych podkreśla, że likwidacja i postulat zgłaszane do poszczególnych urzędów likwidacy-nych przez władze, rady na-jedowe, i instytucje społeczne, nie znajdujące oparcia w usta-wodawstwie — nie mogą odnieść żadnego skutku. Zrozumiałą jest

rzecz, że urzędy likwidacyjne są jedynie wykonawcami aktu-alnie obowiązujących przepisów i wykraczanie poza te przepisy byłoby łamaniem prawa.

Minister Ziemi Odzyskanych zlecił wojewodom współpracę i udzielanie urzędów likwidacyj-nym pełnej pomocy, oraz odpowie-dnie poinformowanie stanowiąc i Prezydentów miast na odprawach o obowiązujących w tym zakresie przepisach. Koniecznym jest rów-nież zwrócenie uwagi organów Miłkic, Obywatelskiej, aby w pełni współdziałały z urzędami likwidacyjnymi i udzielały im na każde żądanie potrzebnej pomo-cy. Wszelkie objawy zbiorowego lub indywidualnego przeciwdzia-łania akcji likwidacji ruchomego mienia ponemieckiego, niezależnie od tego skąd pochodzą — winny spotkać się ze zdecydowa-ną i szybką reakcją władz woje-wódzkich.

Owoce z Dolnego Śląska na eksport

(H.R.) Warszawska Spółdzielnia Owocarsko-Warzywnicza zorga-nizowała ostatnio oddział we Wro-clawiu, którego celem jest przy-słać z pomocą wszystkim produ-centom owoców i warzyw za po-średnictwem gminnych spółdziel-ni Samopomocy Chłopskiej.

Przewidziane jest również zre-organizowanie skupu i wywieżo-nie wyzyskujących okazje, pośredników, stworzenie szerszej gryzdy i jagód, a także dostawa na korzystnych warunkach szcze-łów drzewek, nasion i sprzętu ogrodniczego dla rolników trud-nących się warzywnictwem i sa-downictwem.

„Teatr Kukielek” dla dzieci wystawił już 60 sztuk

Rozwój życia artystycznego w Wałbrzychu

Życie artystyczne na terenie Wałbrzyska, mimo braku zawo-dowej trupy aktorów rozwija się pomyślnie. Wałbrzych posiada dwa teatry, z których jeden prze-znaczony jest wyłącznie dla ze-społów przyjeżdżających, natomiast w drugim odbywają się przedsta-wienia dla młodzieży i dzieci. Ze-spół artystyczny teatru dziecięce-go składa się z amatorów, rekrutujących się spośród pracowników Zarządu Miejskiego m. Wał-brzyska, oraz uczniów gimnazjal-nych. Teatr dziecięcy t. zw. „Teatr Kukielek”, jest pierwszym tego rodzaju teatrem na Dol. Śląsku.

Pomyślny rozwój teatru dzie-ciego w Wałbrzychu, zawdzię-żać należy kierownikowi zespo-lu, ob. Tadeuszowi Karwatowi, który pracuje już na niwie kul-turalno-oświatowej od 25 lat. Od chwili uruchomienia „Teatru Ku-kielek” wystawiono 60 sztuk, któ-re cieszyły się dużą frekwencją u dzieci nie tylko z Wałbrzyska, lecz i z innych pobliskich miejscowości. W roku bieżącym plano-wane są objazdy 25 miejscowości w północnej części województwa wrocławskiego, a w okresie wa-kacji objazdy kolonii i półkolonii dziecięcych na Dolnym Śląsku.

GAZOWNIA MIEJSKA w Prudniku uruchamia nowy piec

(c) Ostatnio Gazownia Miejska w Prudniku uruchamia nowy piec do wytwarzania gazu dla potrzeb mieszkańców miasta.

Uruchomienie pieca, który jest pierwszą tego rodzaju budowlą na Ziemiach Zachodnich, całko-wicie wzniesioną przez polską firmę, polskich robotników i te-

chników, miało bardzo podnio-sły charakter.

Piec zapalił starosta powiatowy, ob. Czechowicz, w otoczeniu przedstawicieli urzędów i insty-tucji, po czym przemówił kierownik Główny Miejskiej, inż. Stankiewicz, zaznaczając, że wy-budowanie olbrzymiego pieca o zdolności wytwórczej około 200 tys. m. kub. gazu zaspokoi po-trzeby mieszkańców. Budowa ta to jeszcze jeden dowód zagospo-darowywania i odbudowy odzyskanych terenów. Siła gospodar-stwa Polski na terenie miasta i powiatu krzepnie coraz bardziej, dając dowód żywotności elemen-tu polskiego w tym rejonie.

Budowę pieca o 5 kominach rozpoczęto w pierwszych dniach stycznia br. Dzięki wysiłkowi ro-botników i zapobiegliwości firmy budowę ukończono w rekordowo-szybkim tempie, rozumiejąc po-trzebę zaopatrzenia miasta w jak najszerszym czasie w odpowied-nią ilość gazu.

Na marginesie warto zaznaczyć że tak materiał jak i robocizna pokryto w całości z czystego zysku Zakładów Miejskich. Zakład-y te funkcjonują sprawnie, do-szarczając miastu znacznych do-chodów, dzięki racjonalnej go-spodarce.

KRONIKA Dolnego Śląska

Kongres Rzemiosła Ziemi Zachodnich we Wrocławiu

(H. R.) Rzemiosło dołnośląskie wy-sunęło projekt zorganizowania w czasie trwania wystawy dwulecia Ziemi Odzyskanych, która ma się odbyć w bieżącym roku we Wro-clawiu, Kongresu Rzemiosła Ziemi Zachodnich. Byłby to drugi kon-gres zapowiadany na czas trwa-nia wystawy obok Kongresu Au-tochtonów.

Nieależnie od tego rzemiosło dołno-śląskie ma zorganizowane na terenie wystawowym swe własne wzoro-we stoisko, które zobrazowałyby rzetel-ny wkład rzemieślników i zagospo-darowanie tych ziem.

Wrocławianka nagrodzona w konkursie literackim związków zawodowych

Trzecią nagrodę w konkursie literackim związków zawodowych za sztukę pt. „Kryształ” otrzymała wrocławianka ob. Danuta Straszewska — Bieńkowska.

Ponad 200.000 mieszkańców Nocy Wrocław

(H.R.) Pomimo ciężkich warun-ków mieszkaniowych i niedoma-gań w komunikacji wewnętrznej liczba mieszkańców m. Wrocławia stale wzrasta. Obecnie do-kładna ich ilość wynosi 214.310 osób, z czego 175.360 Polaków. Gros ludności stanowią repa-trianci w liczbie 101.765 osób.

Zjazd Żydów — hojowników o wolność

(H. R.) We Wrocławiu odbył się 10 bm. zjazd Żydów uczestników walki zbrojnej z faszystyzmem, w którym wzięli udział oprócz delegatów z terenu Dolnego Śląska ob. ob. mjr. Szyncler i Smolar, przedsta-wiciel CKPZ. W obradach podkre-słono, że należy skruszyć nieufność panującą między Żydami, a naroda mi wśród których oni żyją, wzre-szając się publikacją materiałów dokumentując wkład Żydów w walkę z faszystyzmem.

Pierwsza rocznica powstania RTPD w Wałbrzychu

(H. R.) Oddział RTPD w Wał-brzychu obchodził w tym miesiącu pierwszą rocznicę istnienia. Osią-gnięcie jednego roku najlepiej ilu-strują pożyteczna działalność tego Towarzystwa. W chwili obecnej bowiem RTPD rozporządza włas-nym Hotelem dla biednej matki na Nowym Mieście, stołówką dla 75 dzieci, świetlicą dla dzieci starszych przedszkolne przy hucie szkła „Lustrzanka”. Obecnie organizuje się nowe przedszkole dla dzieci ku-lę jarzy przy dworach Dzierżychów i Staszyn.

W toku są rokowania o dom wy-poczynkowy w Jeslinie — Zdroju oraz o majątek ziemski, mający za opatrywać stołówkę RTPD.

Uruchomienie nowej cukrowni

(H. R.) Na miejscu zrujnowanej doszczętnie cukrowni w Piotrowi-ach na Dolnym Śląsku zbudowano hale fabryczne, budynki gospodar-cze i administracyjne. Powstała z gruzów cukrownia: w rekordowym tempie oświetlono teren fabryczny, odbudowano bocznicę kolejową do pobliskiej stacji Kąty śląskie, po-łączono cukrownię kablem telefo-nicznym z Wrocławiem.

Uruchomienie cukrowni jest za-sługą pracowników tego zakładu, którzy z ogromnym poświęceniem pracowali by urządzić nową placów-kę pracy o wielkim znaczeniu gos-podarczym. Na terenie fabryki dzia-łają aktywnie koła PPS i PPR.

Tow. Przyjaciół Młodzieży Szkół Wyższych powstaje w Prudniku

(c) Ostatnio na terenie Prudni-ka ukończyło się Towarzy-stwo Przyjaciół Młodzieży Szkół Wyższych, celem przysięcia z po-mocą białej młodzieży akade-mickiej z terenu powiatu.

Na przewodniczącą Towarzy-stwa powołano prok. Markow-skiego.

Zarząd Towarzystwa rozpo-czął pracę około zdobywania od-powiednich funduszy na cele opieki nad akademikami.

SPORT

Z zawodów narciarskich w Szklarskiej Porębie

SZKLARSKA PORĘBA. — W dniach od 16 do 18. 2. 47 odbyły się staraniem S. N. D. T. S. Szklar-ska Poręba, zawody narciarskie z udziałem zawodników:

S. N. P. T. T. Bielsko, H. K. N. Bielsko, S. K. N. Katowice, Watra Cieszyń i K. N. Szczyrk, narciar-zy z Krakowa, Zakopanego i Do-lnego Śląska.

W pierwszym dniu zawodów od-był się przy pięknej pogodzie ot-warty konkurs skoków. Nieobec-ność na starcie Stanisława Maru-sza mimo dwukrotnego zapew-nienia organizatorów, że weźmie udział w zawodach była dużym roz-czarowaniem tak dla widzów jak i dla młodych skoczków. Co było istotnym powodem absencji nie-wiadomo. Czy może niezdrowa ry-walizacja między Karpaczem a Szklarską Porębą?

Wyniki techniczne:

- 1) Włodzisław Antoni K. N. — Szczyrk, skoki 49 i 45,5 m, n. 105,2.
- 2) Fros Rudolf S. K. N. Katowice, skoki 44 i 43 mtr.
- 3) Klamerus Jan, Związkowiec Kraków, skoki 44 i 45,5 mtr.
- 4) Świerk S. N. Wista, Zakopa-ne, skoki 42 i 39,5 mtr.
- 5) Pieszola, OM, TUR Śląsk sko-ki 41 i 40,5.

Poza konkursem najdłuższe sko-ki mieli: Włodzisław Antoni 54 m. i Świerk 56 m. z upadkiem.

Kolegium sędziów stanowiło: — prof. Kolankowski, inż. Rzepecki i inż. Ocholski.

W drugim dniu zawodów odbył się bieg zjazdowy ze stoków Szre-nicy. Trasa biegu trudna, tylko może za krótka. Na starcie stanę-ło 28 zawodników. Pierwsze miej-sce zajął Klamerus Jan w czasie 1.29,0. Drugie miejsce Pionka Jan S. N. P. T. T. Bielsko 1.35,5, trze-cie Lechowicz S. N. Wista Zakopa-ne, czwarty Włodzisław Antoni K. N. Szczyrk 1.58,2, piąty Klamerus Józef Związkowiec Kraków.

Wyniki konkursu były następu-jące: 1) Stanisław Karpiel (HKN) skoki 64 i 65,5 nota 217,8 — 2) Jan Kula (SNPTT) skoki 55,5 i 61,5 nota 212,6 — 3) Daniel Krze-pkowski (SNPTT) skoki 60,5 i 57 nota 210,7 — 4) Józef Gasienica-Józkowski (HKN) skoki 58 i 60,5 nota 208,6 również niespodzianką konkursu było zajęcie czwartego miejsca przez drugiego 19 letnie-go harcerza, 5) Stefan Dziedzic (HKN) skoki 59,5 i 60,5 nota 206,3 — 6) Stanisław Krzysztowiak (SNPTT) nota 202,4 skoki 59,5 i 57,5 — 7) Franciszek Świercz (Sokół) nota 201,6 skoki 55 i 58, 8) R. Wawro (HKN) nota 194,9 skoki 55,5 i 56 m, — 9) Tadeusz Kwapien (Wista) nota 188,6 skoki 52 i 55,5 m — 10) Tadeusz Świercz (Sokół) nota 174 skoki 45 i 47 m.

W konkursie skoków do biegu złożonego o memoriał śp. por. Wóycie-kiego pierwszą miejsce zajął Józef Karpiel (SNPTT), uzyskując skoki 48 i 53,5 m nota 216,8 2) Jan Kula (SNPTT) sko-ki 46,5 i 53 nota 216,8 3) Stefan Dziedzic (HKN) nota 201,4 skoki 45,5 i 52,5 4) Stanisław Karpiel (HKN) skoki 46 i 50,5 nota 200,2 5) St. Krzysztowiak (SNPTT) nota 197 skoki 43 i 51 m.

W tych dniach powró-cił do Polski z Francji emigrant

Ostatnią konkurencją w tych za-wodach był slalom w zbiegu pod Łapskimi szczytami. Trasa slalo-mu była wyjątkowo piękna, i w-niczym nie ustępuje trasie w su-chym zbiegu w Zakopanem.

Wyniki slalomu:

- 1) Pionka Jan SN. PTT. Bielsko 1,54 min., 2) Stańco Włodz SN. PTT. 58 min., 3) Klamerus Jan Związkowiec Kraków.

Wyniki kombinacji alpejskiej:

- 1) Pionka Jan, SN. PTT. Bielsko;
- 2) Klamerus Jan, Związkowiec — Kraków;
- 3) Lechowicz SN. Wista Zakopane i Stańco SN. PTT Biel-sko.

O. Z.

ZAPASNICZY NIE POJADĄ DO PRAGI

Warszawa. Po niedzielnych za-wodach eliminacyjnych w Rado-miu które miały na celu wyłonić reprezentantów Polski na mi-strzostwa Europy w Pradze PUWF i WF wspólnie z PZA za-decydowały że ze wzgl. na słaby poziom walk zapasnicy polscy nie wezmą udziału w mistrzo-stwach praskich.

Do Pragi pojedą jednak na kon-gres Międzynarodowej Federacji Atletycznej prezes PZA — Chotomski oraz dwaj trenerzy Zioł-kowski i mjr. Frankiewicz.

MISTRZ ŚLĄSKA W WADZE PIÓRKOWEJ NYPELT REMISUJE

Mysłowice. W meczu towarzy-skim RKS Batory II zmierzył się z Lechią Mysłowice wygrywając 11:5.

Sensacją dnia był wynik remi-sowy w wadze piórkowej jaki osiągnął mistrz Polski w klasie juniorów z mistrzem okręgu Ny-peltem.

Karpiel bije mistrza Polski w skokach Jana Kulę

Zakopane (tel. wł.) W niedzielę odbył się na Krokwi konkurs skoków otwarty i do biegu złożo-nego, jako pierwszą część zawo-dów o memoriał śp. por. Wóycie-kiego. Sensacją konkursu otwar-tego było zwycięstwo 19-letniego harcerza zakopiańskiego Stanisła-wa Karpiela nad mistrzem Polski Janem Kulą i wicemistrzem Da-nielem Krzysztowskim.

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM POLSKIEGO RADIA

na sobotę, dnia 22 marca 1947 r.

6,00 Sygnał. 6,05 Dziennik po-ranny. 6,30 Muzyka poranna. 7,15 Streszczenie ważniejszych wiadomości dziennika radiowego. 7,40 Muzyka. 8,30 Informacje o-gólnopolskie. 8,40 Skrzynka P.C. K. 8,50 Audycja szkolna. 9,35 Koncert życzeń. 10,00-11,30 Prze-rwa. 11,30 Koncert reklamowy. 11,57 Sygnał i hejnał. 12,05 Audy-cja dla świetlic robotniczych. 12,35 Muzyka. 12,55 „10 minut poezji”. 13,05 Muzyka. 14,00 Audy-cje informacyjne. 14,30 „Scena i ekran”. 14,35 Muzyka lekka z płyt. 14,50 „Życie muzyczne w polskich Gliwicach”. 15,00 Stu-chowisko dla dzieci. 15,30 Skrzyn-ka techniczna. 15,40 Muzyka. 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,30 Muzyka. 16,45 Komentarz wydarzeń. 16,55 Audycja dla mł-o-dzieży. 17,20 Z życia kulturalne-go. 17,25 „Przy sobocie po robo-dzie”. 19,00 Audycja dla wsi. 19,15 „Specjalny koncert życzeń dla świata pracy”. 20,00 Dziennik wieczorny. 20,25 Muzyka. 21,00 Stuchowisko. 21,25 Muzyka. 21,45 Audycja rozrywkowa. 22,00 Kwadrans prozy „Popioły” Stefana Żeromskiego. 23,10 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23,35 Muzyka taneczna z płyt. 24,00 Zakończenie programu.

Administracja „Tryb. Rob.” zawiadamia, że

OGŁOSZENIA DO NUMERU WIELKANOCNEGO

przyjmuje Dział Ogłoszeń Katowice, Mickiewicza 9 pokój 6 — telefon 361-06 oraz wszystkie Oddziały i kioski „Trybuny Robotniczej”. Spółdzielnia Wydawnicza „Książka” DODNIA 3. KWIEŹNIA 1947

Książka, którą należy przeczytać! Fabryka Absolutu

PO WABYCIA W WYSTAWIE KSIĘGARNIACH

Różne

Maszynistka biegła (wykształcenie średnie) i go-nipic do lat 18 potrzebni. Osobiste żelazki z pi-smiennymi ofietami: Katowice, ul. Sobieskiego 11 pokój 19, wyłącznie w go-dzinach 9-11.

Nikłowanie, chromowa-nie Bytom, Moniuszki 7.

Papier osobny do obja-niania pudełek, gliceryne, stearyny, olejki perfum-ryjne, lanoline, kupujemy — Kraków, tel. 595-23 — Skrytka pocztowa 180.

Zamienić 4 pokoje — piękne mieszkanie w Wil-łowie z werandą i ogrodem w Opolu na podobne w Katowicach. Wiadomości: Sekretariat Redakcji „Try-buny Robotniczej”, Kato-wice — telef. 361-04.

Stemple kauczukowe wy-konywa „El-Cha-Pim”, Warszawa, Jerozolimskie 27. Proświnie informuje-my listownie. 919kr

Unieważniam zgubioną kartę rejestracyjną, wy-daną przez RUK Pac-ków-Nysa, na nazwisko Pyplisz Stanisław. 32kr

Poszukuje Perkolap Jani-ne i Romana Miłkowie-Łontyna, Łabędy, Dworcowa 3. 1401gr

BMW-limuzyna

GRANATOWA 4-DRZWIOWA. MOTOR 6-CYLINDROWY. OPONY NOWE

1 motor zapasowy — sprzedam

MUSZYŃSKI, POBIEŻDZKA POW. POZNAŃ 969kr

Grocholskiego Michała o-ni-ras Bronistawa poszuku-ję Grocholski Franciszek z Nowego Świata, obecny adres: Nowy-Bytom, ul. Orzegowska 7 pow. Kato-wice. 1481g

Poszukuje brata Józefa Koblańskiego ze Stani-sławowa. Wiadomości kie-rować: Józef Koblański, Kielcza, pow. Strzelce. 873g

NOWOŚCI

WAŻNE DLA FRYZJERÓW! Już ukazał się i jest do nabycia podręcznik niezbędny przy szkoleniu egzaminu i wykonywania czynności zawodowych

„FRYZJER”

Cechy i Związki Fryzjerskie oraz szkoły za-wodowe przesłane są kierować zamówienia wprost do Cechu Fryzjerskiego w KRAKOWIE, SEAWKOWSKA 13/15 I piętro, pokój nr. 3

Cena egz. zł. 250.— Przy zamówieniach po-nad 10 egz. ceną 1 egz. wynosi zł. 200.

Wysyłka na prowincję tylko za pobraniem. 34kr